

СИРИЈУС

Уређује: Издавачки одбор В.Н.Л.С, уредник издања: Брат Ч.В. Излази тромесечно и објављује радове браће из свих радионица.
Адреса: В.Н.Л.С, Старо сајмиште 66, Београд, e-mail: info@mason.org.rs, www.mason.org.rs

Број: 27, Година: VI, 27 април 2015, ИССН: 2217-6993

Poštovani čitaoci, vaše strpljenje pokazano u očekivanju novog broja Sirijusa biće nagrađeno sadržajem koji je pred vama. Pored zanimljivih tekstova na različite teme ovaj broj donosi i odgovor na pitanje koje smo jedni drugima postavljali puno puta: "Šta su to Drevni Međaši?". Sveobuhvatni pregled ovih večitih i nepromjenjivih pravila koja predstavljaju samu suštinu masonerije priredio nam je brat M.M. iz lože "Bratstvo". Treba zapamtiti ovaj redni broj Sirijusa jer ćemo mu se vraćati uvek kada se u budućnosti budu pominjali Drevni Međaši.

Sadržaj:

Prins Hol.....	2
Drevni narod Dogoni i zvezda Sirijus.....	4
Biti čovek među ljudima.....	6
Radovi Poštovane Lože „Tri Labuda“ na orijentu Drezdena u istočnoj Prusiji.....	9
Nepisani zakoni masonerije.....	14

PRINS HOL

(Prince Hall, 1748-1807)

Naš brat Prins Hol bio je oslobođeni rob sa Barbadosa koji je sa svojih 14 učenika (iniciranih kao i on), iniciran u Masačustetsu 6. Marta 1775 godine, u toku rata za nezavisnost, u vojnoj loži broj 441, koja je bila pod zaštitom Velike lože Irske, čiji je starešina bio narednik Bat.

Kasnije, Džon Rou, veliki majstor Velike Ujedinjene Lože Engleske, dodelio je patent grupi koja se tada zvala African Logge No.1. Marta 1784 godine loža je zadužila Prinsa Hola da uputi peticiju Velikom Majstoru kojom se traži povelja koja bi im omogućila da rade kao loža pravedna i regularna. Taj patent su im dodelili 29. septembra 1784 godine, Tomas Hauard, grof od Efinngama, Veliki Majstor. Usred raznih okolnosti dokumenta su stigla u Boston tek 29. aprila 1787 godine. Loža je zavedena pod brojem 459 u marikule Velike Lože Modernih.

6 maja 1787, African Lodge broj 459 je i regularno osnovana. Patent i dokumentacija postoje i danas u arhivama Vrhovnog Saveta 33. Stepena, pod Severnom jurisdikcijom SAD u Bostonu. Loža se konstituisala kao loža majka 24. juna 1791, pod imenom Velika Afrička Loža Severne Amerike, a Prinsa Hola je odredila za Velikog Majstora.

Afrička Loža Filadelfije osniva se 1771 a 1808 Hiram Loža u Providensu. Zatim i nove lože u Pensilvaniji gde je i osnovana „Prva nezavisna Velika loža Pensilvanije,„. Brat Prins Hol se preselio 7. decembra 1807 na večni orijent a sledeće godine njegova loža postaje Velika Loža Prins Hola, slobodnih i prihvaćenih masona Masačusetsa. Obe Velike lože se fuzionišu tek 1847 godine, sa raznim autonomnim ložama koje su se osnivale širom USA, naročito u Njujorku i tako je rođena današnja Velika loža A.F.A.M. Prins Hol.

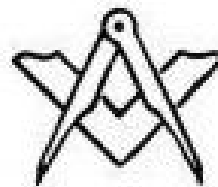
Sve velike bele anglosaksonske lože ne priznaju ložu „Prins Hol,„ kao regularnu navodeći dva argumenta. Najpre, kada se u trenutku spajanja dve Velike Engleske Lože ustanovljavao (1813) novi spisak loža, loža broj 459 nije navedena u tim spiskovima, što pokazuje da je ona u tom trenutku ili obustavila svoje aktivnosti ili je postala neregularna. Američki masoni tome dodaju i argument „eksteritorijalnosti,„ što znači da je Velika Loža Masačusetsa i nijedna druga imala pravo da u Bostonu izda patent. Velike bele američke lože su uporno ostale na tom stanovištu a razni pokušaji približavanja koje su preduzimali „liberalni,„ masoni 1899 i 1947 nisu nikada urodili plodom. Isto tako, amerikanci su oduvek negativno gledali na pokušaje približavanja do kojih se moglo doći, pogotovo u vreme ratova, između velikih evropskih loža i lože „Prins Hol,„. Uprkos tim zabranama, Velika Loža Prins Hol je savršeno organizovana. Postoji 36 Velikih loža u američim državama, potpuno samostalnih, s tim da njihovi Veliki Majstori organizuju zajedničko okupljanje jednom godišnje. Loža u Oegonu je najmlađa (1960) u odnosu na starije Velike Lože Brahama, Haitija, Liberije, kao i tri lože u Kanadi.

„Prins Hol,, je imao svoje vojne lože još od secesionističkog rata zatim u vreme oba svetska rata u Francuskoj, Nemačkoj, u Japanu i na Pacifiku. Postoje još 3 lože i 2 „kluba,, u Nemačkoj koje su pod zaštitom Velike Lože Merilenda i obrazuju distikt (5.000 loža ukupno).

Kada je reč o obredima, Prins Holp raktikuje razne obrede koji se koriste u SAD i ima i visoke stepene, dva Vrhovna saveta 33-eg stepena Starog i Prihvaćenog Škotskog Obreda (Sevena jurisdikcija u Filadelfiji, koja potiče od 1854 godine, Južna jurisdikcija Vašingtonu od 1869). Praznik reda je „Prince Hall Day,, koji se slavi 18 juna. Kao i sve američke Velike lože, „Prince Hol,, ima u svakoj državi po jedan vrlo aktivan „Masonic Charity Faund,,.

Pored lože Princ Hol u SAD postoje još razni drugi masonski redovi koji okupljaju „obojene,, i sa kojima „Princ Hol,, održava prijateljske odnose: Velike Lože Kralja Davida, kralja Solomona, Sinaja, Maslinove Gore, Svetog Andreja i dr. Od 1970, crna američka masonerija je u blagom padu. Verovatno je posledica radikalizacija statusa američkih crnaca i segregacije koju sprovode bele lože SAD.

Za žene iz porodica masona Princ Hola, postoje paramasonski redovi slični redovima belih žena. Braća iz ove lože su bila prisutna na radovima braće kod nas u Srbiji pre tri godine. Postoje podaci da je i aktuelni predsednik Barak Obama, iniciran u loži Princ Hol u kojoj je i danas aktivan.

Danas u SAD ima preko 3.500.000 masona a u svetu deluje preko 5 miliona masona. Maksimalan broj članova loža u SAD je iznosio 4.099.920 masona i to daleke 1958 god.

Brat S.P.
Đorđe Vajfert, Beograd

ДРЕВНИ НАРОД ДОГОНИ И ЗВЕЗДА СИРИЈУС

Сиријус је најсјајнија звезда ноћног неба посматрано са Земље, налази се у сазвежђу Великог пса. То је бела звезда, спектакуларне класе А и релативно је млада звезда. Сиријус је видљив зими, у касну јесен и у рано пролеће након сумрака. На зимском небу може се најлакше пронаћи уколико пратимо праву одређену трима звездама у појасу сазвежђа Орион. Свако небеско тело на ноћном небу сјајније од Сиријуса је засигурно планета (уколико се не ради о метеору, комети, авиону...). Сиријус се сваке године, на дан зимског солстиција, поравна са три најсјајније звезде из сазвежђа Орион и права линија коју формирају, сече линију хоризонта у тачки на којој се на дан зимске краткодневнице појављује Сунце.

Догони су народ који данас живи на средишњој висоравни државе Мали, једне од најсиромашнијих земаља западне Африке. Има их око 300.000, познати су по својим рукотворинама, дрвеним ритуалним маскама, скулптурама, једноставно живе свој скромни земљораднички живот у близини великог завоја реке Нигер, тамо где она мења свој ток и заокреће за 90 степени у правцу југоистока ка својој делти у Гвинејском заливу.

На први поглед, Догони веома наликују многим афричким племенима и

народима који живе традиционалним, племенским начином живота. Међутим њихов унутрашњи живот несумњиво је јединствен, они поседују тајно знање које су током многих векова успели да сачувају само за себе.

Догони представљају мистериозно племе западне Африке, које су истраживали антрополози Марсел Гриул и Зермини Дитерлен, између 1930 – 1950 године. По стицању њиховог поверења, свештеници су им дозволили да присуствују њиховим прославама Дигитаријама. Дигитарије су светковине које Догони обележавају сваких 50 година и уназад памте између 50 и 60 таквих прослављања.

Једна таква светковина је била 1931. године, а њој су наведени антрополози присуствовали. Кључ светковина је прослављање периодичности звезде Сиријус, уз потпуна сазнања о супер-тешкој двојној звезди Сиријус Б (која је „откривена“ тек 1970. године). Орбита Сиријуса Б око великог Сиријуса А траје 50 година, тако Догони уносећи овај тајанствени број, разјашњавају сва ранија присуства тог броја по скоро свим цивилизацијама наше планете, где се број 50 јавља само као нека назнака.

Ево само неких назнака о броју 50: Према „Енума Елиш“ бог Ан има 50 пратилаца – Ануакија, Мардуково име има 50 варијетета, према броју Аунакија. Гилгамешови веслачи Маганске лађе (сумерски назив за Египат), њих 50, асоцирају на веслаче Аргонауте, којих је такође било 50. Код Јужноамеричких и

Средњеамеричких култура (пре Колумбова времена), био је кључан и истакнут број 50, на колико су времена приступали градњама следећих степеница својих степенстих пирамида.

Директно се са Догонима повезује један од основних митова Египта, богиња Изиде, која је као псећа богиња поистовећена као Сотис са Сирујусом. Још старије египатско божанство Анупис, приказано је као човек са псећом главом. Понекад је био поистовећен са Озирисом, који опет, као Изидин пратилац осликава „тешки“ Сирујус Б.

Еп о Гилгамешу (на табlici, старије Суемрске варијанте), прича о сну Гилгамеша који он открива својој мајци богињи Нинсун, да је Ан (Сумерски врховни бог) спустио звезду коју Гилгамеш није могао подићи „То што сиђе с неба настојох је подићи, била ми је претешка! Настојох је помакнути, помакнути је нисам могао“.

Догони верују и знају за три звезде у саставу звезде Сиријус. Сирујус А видљив је голим оком и налази се на 2,6 милиона светлосних година од нас. Постојање Сиријуса Б доказано је тек 1970. године. Догони већ неколико хиљада година знају за постојање ове звезде, називају је „ПО ТОЛО“, где „ТОЛО“ значи звезда, а „ПО“ је име најмањег семена за које Догони знају, семе биљке Сврачице. На овај начин Догони описују величину Сиријуса Б, за њу тврде да је најмања ствар која постоји, али је уједно Сиријус Б и најтежа звезда.

Савремена наука је доказала да је Сирујус А два пута већи од нашег Сунца и да је његова светлост два пута јача. Сиријус Б је звезда патуљак, величине Земље, а тежине нашег Сунца, веома мала, веома тешка и бела звезда и његово елипасто путовање око Сиријуса А траје тачно 50,04 година.

Догони у својим веровањима, описују и трећу звезду, Сиријус Ц, која је саствни део сазвежђа Сиријус, тврде да их је са

Сиријуса Ц пре више хиљада година посетила ванземаљска раса, а нека њихива веровања иду толико далеко да кажу да су они сами дошли са Сиријуса Ц или како га Догони сами називају „ЕМЕ ЈА“.

Оно што је најинтересантније у целој причи је то да су научници 1996. године око звезде Сиријус приметили постојање још једне звезде, црвеног патуљка, и наравно, назвали су га Сиријус Ц.

У средишту вере Догона, тј. у средишту њиховог учења је оно што би смо ми данас назвали митом о звезди. Они верују да је Сиријус прва звезда коју је Бог створио, такође сматрају да је Сиријус Б стожер око кога се окреће читав свемир. По њима ова звезда ствара сву материју која чини свемир и све душе живих бића и то преко компликоване, испреплетене спирале. - коју они симболизују плетењем својих корпи од прућа.

По веровању Догона, све душе, без обзира на њихово коначно одредиште, најпре путују са „ПО ТОЛА“ (Сиријуса Б) на „ЕМЕ ЈА“ (Сиријус Ц), трећу звезду у Сиријусовом звезданом систему. Њихова заједница уређена је према општим начелима хармоније, сви се међусобно помажу и сви су равноправни. Њихово веровање је усмено, чувају га и преносе усменим путем, са колена колена, мудраци Догона (ОГОТЕМЕЛИЈИ) чији су задаци: познавати породичне везе из прошлости, сву митологију и племенско знање.

И ако се налазе на раскрсници разних путева, простору разних сукоба, Догони и данас чврсто стоје иза своје вере и својих митова и само мали број њих је прихватио Хришћанство или Ислам као доминантне и сукобљене религије у овом делу света.

Бр. Б.Л.
„Немања“, ор. Ниш

БИТИ ЧОВЕК МЕЂУ ЉУДИМА

Ову потребу за једним стањем морала које извире из по себи чисте природе, из саме суштине, у свим својим делима је истицао Платон, а више од двадесет векова касније и Кант и његови наследници.

Нема тог филозофа, који је себе сматрао таквим, или мислиоца, у историји који би сумњао у ову потребу. Упркос томе је са падом класичног света ова сама по себи разумљива потреба постала условљена снажним теолошким, политичким и социјалним или једноставно привредним струјањима.

Развоју инструменталне механике у физичком свету придружио се сличан процес у метафизичком, услед којег је појединац мало-помало заглибио у блату онога што можемо назвати „култом процеса“ и процедура.

На тај је начин човекова урођена доброта постала условљена његовом религијом, породичним пореклом, географским, расним и многим другим претпоставкама које би могле испунити читаве странице онога што би могло постати детаљном збирком предрасуда и површности.

Човечанство се очарало програмима и системима, различитим облицима посуда уместо њиховим садржајем. Услед слома етичке платформе, људи су се ослонили на више или мање утопијске формуле замишљања идеје зла као нечег стварног не као једноставног недостатка добра, већ као „опипљиве“ присутности –прибегавајући због тога егзорцизмима свих боја, деперсонализирајући појединца. Суштина прелази у други план, условљен процесима који ће, у теорији, посредством исповедања или промишљањем, створити

савршеног човека полазећи од његових властитих несавршености.

То можемо замислити као веровање да ћемо сакупљањем глинених цигли на гомилу на одређен начин, изградити зид од монолитне стене, самим тим што ће „магија“ комбинације трансформисати природу појединачних компоненти.

Из духовног омасовљавања кроз векове, настала је модерна производња на покретној траци, без стварне практичне провере, веровало се да ће комбиновањем различитих аспеката настати слојевито створење богато врлинама и добротом, идентично својим претходницима и онима који ће га пратити. Прихваћена је идеја еволуције форми утемељене на принципу „покушај-грешка“.

Али, најгоре је то што је запостављено људско биће да би се дао приоритет људској заједници, као да су људи пуки изум система и као да су им сопствени сист-ми давали право на преживљавање на основу њихове способности прилагођавања и губитка сваке личности... и све је то постало опште прихваћено стање ствари.

Производи са покретне траке оцењују се према томе одакле потичу, односно, с обзиром на то, који их је систем створио.

Они-ми

Тај општи заједнички именилац разлог је због којег се говори о хришћанима, Јеврејима, муслиманима, атеистима, белцима, црнцима, богатима, сиромашнима, образованима и неукима. То је расизам у свим својим бојама.

Ова масовна тежња за колективним искупљењем и колективним уништењем оних који не учествују у овом или оном искупљењу, овој или оној класи или странци, у потпуности се уклапа у системе, веровања, кланове и прихватања. Човек појединац губи важност, до тог нивоа да је несхватљиво да неко није укључен и не делује у некој тренутно популарној странци или групи.

Ипак, стварни слом комунизма, фашизма, нацизма и капитализма са свим њиховим одговарајућим политичким, социјалним и привредним карактеристикама, посејао је у народу сумњу према делотворности система. Упркос томе што готово сви народи света вапе за демократијом и правом гласа у тренутку када требају прићи гласачким кутијама, половина њих одбија то учинити, а тамо где је гласање обавезно, оставља се празан листић или се намерно бојкотују листе које је креирао систем.

У религијама се догађа исто. На основу пописа становништва, на пример, Италија је католичка земља, а у стварности су цркве пуне знатижељних туриста, самостани празни, претворени у места сусрета невезаних за религију, а сам Папа предмет је ругања о његовој националности или начину одевања. Очигледно, оно што се традиционално сматрало „светим“, далеко је од тога.

Решење овог проблема произлази из једноставног схватања да оно што је уистину важно нису системи, већ људи који их чине и да је њихов морални квалитет оно темељно.

Није важно воде ли неку државу „десни“ или „леви“, да ли је систем владања преседнички или монархи-стички. Оно што је битно јесте то да ли је човек, односно јесу ли људи одговорни за управљање земљом добри, поштени, праведни, делотворни и часни. Чак и лоши системи, ако их чине добри људи, доносе народу срећу, богаство, благостање и мир. Најбољи систем, ако њима владају особе слабог морала, биће мучење за оне којима владају.

Мит о колективном искупљењу посредством система показао је своју мањкавост. Посматрано кроз време, најбоље организовани и најприроднији системи пропадају брзо ако их не подупиру мушкарци и жене који су часни и морални, једном речју: ДОБРИ.

Оно што нам је потребно није победа одређених странака или политичких, социјалних или религијских група. Оно што нам треба јесу добри људи и да се тим добрим људима, које треба признати као такве, дају најодговорнији положаји. Када би се тако поступило, они би их прихватили, не због властите амбиције, већ због духа племенитости и солидарности.

Вратимо ли се Платону, добар обућар има дужност правити ципеле за све, добар кројач одећу за све, итд. Онај који влада самим собом, онај који господари својим страстима и доводи у ред своје идеје снагом своје воље, најприкладнији је да свим члановима заједнице посвети оно што је у њему најбоље.

Ако успемо афирмисати ове добре људе и дамо им неопходне културне инструменте, они могу усвојити било који облик владавине, јер ће сваки облик владавине у њиховим рукама бити делотворан.

Ако се на челу једне религије, која год она била, налази добар човек, он ће у својим верницима пробудити присутност Бога, јер они ће га видети одраженог и могућег у њему. Ако се добар човек посвети уметности, науци или било којој другој активности, она ће бити свима јасна, просветљена његовом властитом добротом, при чему неће бити важно који пут изабере, јер у својој ће доброту увек изабрати најбољи.

Човек на челу једне велике Ложе предводи људе који се уче човечности, који се граде и изграђују као добри људи. Сходно томе, он не може бити владар у профаном смислу те речи. Он ће пре бити првосвештеник, мајстор учења, мудрац, шаман или патријарх.

Човек је ипак само човек па окићен симболичким регалијама, силним значкама и ордењем који пут себе види у сјају славе. Чувајмо се те грешке драга браћо. Брат који се халапљиво пење крхким степеницама мудрости ка 33. степену наћи ће се у чуду када схвати да му се тамо на врху нуди само бољи поглед на храм. Ни мање ни више. Он тада види цео свој животни пут и разуме да од тог тренутка треба да учи да се креће по њему.

Ако се задихани брат примири и погледа дубоко у себе схватиће да је пожурио у кретању ка мудрости, да ће сви

метали које је стекао на путу са њега бити поново скинути, баш као на пријему у одаје храма.

Суверени Велики Главни Инспектор није велики да би се други дивили његовој висини већ да би се назначила суштина његове перпективе која доноси комплетан увид. То је велика награда за продуховљене а огроман терет и разочарење за амбициозне. Пут до чекића мудрости, дакле, прелећемо духом никако га не газимо кораком којим ходамо у профаном свету.

Човечанство није уздигнуто до човечности па треба наћи срећу у раду за будућност. Ми заправо ништа не започињемо и ништа не завршавамо, ми само настављамо и очекујемо.

Неопходно је напоменути да није био довољан прелазак из 20. у 21. век да би престали расизми, прогони, незаконито богаћење, геноциди, потребно је променити се „изнутра“, езотеријски, како би контаминирана машинерија система дала места добрим људима.

Потребно је открити их, истакнути их и помоћи им.

За човека нема већег непријатеља од другог човека, ако је он лош, нити бољег пријатеља и веће помоћи ако је он добар.

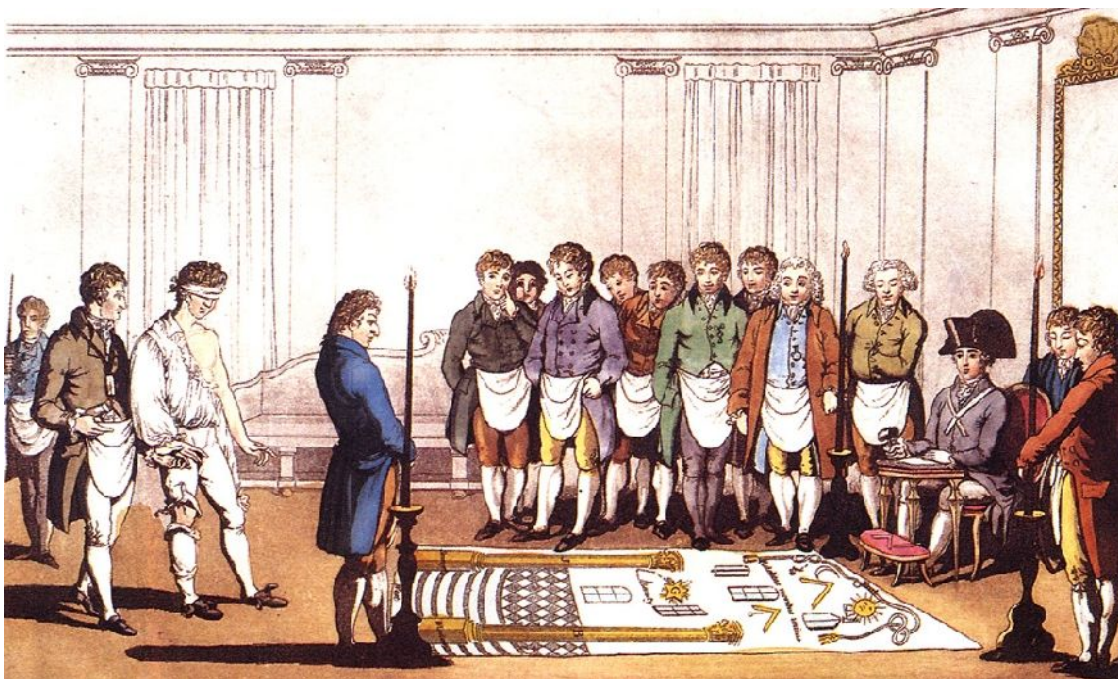
Бр. Н.С.

РАДОВИ ПОШТОВАНЕ ЛОЖЕ “ТРИ ЛАБУДА” НА ОРИЈЕНТУ ДРЕЗДЕНА У ИСТОЧНОЈ ПРУСИЈИ

Када сам 2002. године боравио у Паризу, посетио сам и два масонска музеја у томе граду. У улици Пито (Puteaux) бр. 8 је музеј Велике Ложе Француске, старог и прихваћеног шкотског обреда, а адреса музеја Великог Оријента Француске је Каде (Cadet) 16. У њима се може видети велики број уметничких слика, портрета, гравира, накита, масонских регалија, медаља, манускрипта, гравира насталих од 18. века до данас.

Тада сам, између осталог, купио часопис “Иницијацијски погледи” (Points de vue initiatique), који публикује Велика Ложа Француске. Посебну пажњу ми је привукао обиман студијски рад Брата Мишела Сингера (Michel Singer) “Радови Поштоване Ложе 'Три лабуда' на Оријенту Дрездена у Источној Прусији” (Points de vue initiatique, бр. 127, Париз 2002, стр. 42-58), написан на основу архивског истраживања и уз коришћење оригиналних архитектонских табли.

Слика 1. Масонска иницијација, Париз 1745.

Из овог занимљивог чланка Бр. Мишела Сингера, приказаћу најзанимљивије делове који осветљују рад једне масонске ложе и живот у њој у првој половини осамнаестог века.

Поштована Ложа “Три лабуда” на Оријенту Дрездена, настала је 15. фебруара 1741. у овом граду. У то доба, у Пруском краљевству постојале су ложе “Три Бела Орла”, “Три мача” и “Три Златне Сабље”. Исте године, основане су и ложе “Код Три Шестара” у Лајпцигу” и “Код Сунца” у Бајројту. Поменуте ложе су биле основа Велике Ложе Горње Саксоније, основане 2. јула 1741. у Дрездену, чији је први велики мајстор био гроф Рутовски син пруског краља Фридриха Августа.

Рад ложе је почињао тако што је часни старешина устајао са тророгом капом на глави, и после ударца рекао “устаните браћо, у став”. Извадио би мач, који је држао левом руком наслоњен на олтар са шиљком на горе, а браћа су такође у ставу држала мачеве десном руком са шиљком на доле. Користио се француски језик, који су у то време говорили племићи, војници високог ранга и велика буржоазија.

За улазак у ложу плаћало се пет златника што је у оно време била значајна сума. За унапређење у други степен цена је била четири златника а у трећи један. У свим ложама тога времена иницирани је требао да узме назив витеза који је имао симболичко значење.

Слика 2. Посуда од фајанса са масонским украсима. Лион 18. век.
Музеј Велике ложе Француске, Париз

То је омогућавало браћи са различитим племићким титулама и војним чиновима да у Ложи буду на истом нивоу, што је олакшавало дискусије и стављало ван снаге уобичајени протокол.

Да би боље разумели проблеме масонских ложа половине осамнаестог века треба да се упознамо са историјским миљеом Европе тога доба. Она је била у непрекидном рату. Пруском од 1740. до 1786. влада Фридрих Други Велики, просвећени деспот и масон. Године 1740, када је ступио на престо, започиње рат за аустријско наслеђе, инвазијом Шлезије. Француска, Шпанија, Саксонија и Баварска стављају се на пруску страну а Енглеска и Холандија подржавају Марију Терезију. Али Пруска напушта савезнике и уговорима из Бреслауа 1742. и Дрездена 1745. добија Шлезију.

Напоменимо да је у то време, 24. априла 1738, папа Клемент XII објавио булу којом екскомуницира слободне зидаре. Сваки члан религиозне заједнице имао је у име вере забрану да постане слободни зидар, под претњом екскомуникације. Следеће године (1739), кардинал Ферао, скретар Папске државе издаје још оштрију наредбу којом тражи “смрт и конфискацију добара слободних зидара без икакве наде на милост или опроштај.”

То је била историјска и религиозна ситуација у којој су се развијале Ложе у Европи. Свакако, папски утицај и антимасонско расположење знатно су се разликовали од земље до земље и у Француској, Енглеској и Прусији опасности су за масоне биле мање него у Риму или Мадриду.

Слика 3. Масонски предмети из 18. века у замку Монженан, Жиронда, Француска

Дакле, могу се разумети заклетве за чување тајне и присуство правих мачева у Ложама. У рукописима које је брат Сингер прегледао у архивама било је поменуто да су у неким Ложама под клупама били сакривени пиштољи за случај изненадног упада ратоборних посетилаца.

Према записима, часни старешина је Ложу “Три лабуда” отварао речима: “У име Бога и Светог Јована Шкотског, проглашавам ову Ложу ученика слободних зидара покривеном и отвореном. Забрањено је говорити, напуштати своје место или прелазити од стуба до стуба без дозволе надзорника. К мени браћо.” Сви чине знак плескања и три пута вичу “Узе”. Након тога Ложа је отворена и радови могу да почну.

У Књизи архитектуре је било назначено да максималан број присутне Браће не сме да буде већи од 25. Сваки Брат бирао је симболично име које је пратило јединствени назив Витеза поштоване Ложе. Имена која се помињу су на пример Витез од Орла, Витез од Сен Шарла, од Одре, од Замка... Књига архитектуре Ложе добро је чувана пошто је на крају имала потпуну листу чланова са симболичким и правим именима. Она је такође садржала тајне знакове, речи и покрете.

Напоменимо да се у то доба састанци нису увек одржавали у масонском храму. Током 1742. Браћа су предложила да се у Дрездену изнајми стан за ту сврху. Одговарајући су нашли у улици Вебер, али су се често скупови одржавали у разним замковима, палатама или великим буржоаским кућама, у власништву чланова Ложе. Повремено, састанци ове и друге две дрезденске Ложе су се одржавали у замку грофа Рутковског, који је био часни старешина и организовао састанке два пута месечно.

Једна просторија у замку, заштићена од индискретних погледа, имала је столице уза зидове који су били прекривени тамним платном, а у средини су као стуб-

ови постављени велики свећњаци са по три свеће. На олтару испред часног старешине, ритуално су паљене три свеће, а у просторији је био глобус и научни инструменти а међу њима астролаб.

Браћа су носила беле кецеље без икакве разлике између ученика, помоћника и мајстора до 1743, када је Ложа добила Конституцију и општа правила из Лондона, који су прецизно описивали како треба да изгледају кецеље. Часни старешина је око врата носио огрлицу са накитом у облику угаоника. За време радова, мајстори носе тророге капе, уобичајене у осамнаестом веку, док су ученици и помоћници гологлави.

Често су степене ученика и помоћника добијали слуге чланова Ложе да би могли да послужују своје газде. За степен мајстора било је потребно најмање тромесечно непрекидно присуство у Ложи која се састајала обично два пута месечно.

Да би се ушло у Ложу требало је рећи своје симболично име и лозинку а ако неки Брат није био уредно опремљен плаћао је казну од 16 гроша. Термин три плава степена био је већ у употреби у то доба и код пријема се вршила балотажа. Ако је кандидат имао један негативни глас, часни старешина је имао слободу да га поништи да би кандидат био примљен.

У четвртак 6. јуна 1741, Ложа је добила из Енглеске конституцију са захтевом о стриктном придржавању правила. Ложа је отварала радове у четири сата а затварала у осам. Рад је почињао иницијацијом кандидата или уздизањем у степене помоћника и мајстора. Онда су поједина Браћа узимала реч дискутујући о симболичким и филозофским темама као и о милосрдним делима, док су политички и религиозни разговори били забрањени. Бројна Браћа посетиоци красили су стубове. У архитектонским таблама се помињу посетиоци из Берлина, Варшаве, Беча, и свакако из других пруских градова, што сведочи о активностима и утицају

слободног зидарства у тој области. Већ у то време Ложе су размењивале податке о кандидатима који су били одбијени.

Брат Сингер је пронашао и занимљиви опис масонске сахране. У четвртак 8. фебруара 1742, Брат први надзорник прешао је на вечни Исток. За његову сахрану изнајмљено је дванаест погребних кочија а у свакој су седела по два Брата, сви у црном оделу са белим рукавицама. Ковчег је носило двадесет и четири гренадира. После мисе направљен је братски ланац. На гробљу Браћа, предвођена часним старешином, пратила су ковчег два по два.

Ложа 21. јануара 1745. добија писмо Ложе “Три шестара” из Лајпцига, са обавештењем о књизи публикованој у Амстердаму у којој су наведене сви масонски тајни знаци и речи.

Браћа су одмах одлучила да их промене. Нова тајна реч је написана на крају књиге архитектуре и гласи “ТЕКТОН” а Брат Сингер наводи да није успео да у потпуности растумачи њено значење.

Том приликом Браћа су одлучили да ради веће сигурности, за време састанака испред врата Ложе буде један бубњар, који би присутне на време упозорио на опасност. Наиме јасна је потреба да се сачува апсолутна тајна о слободном зидарству тога времена. Упркос краљевој заштити опасности су биле велике и Браћа су се чувала сваког документа књиге или списка који би открио њихов идентитет.

Тако је радила Ложа “Три Лабуда” на Оријенту Дрездена од 1741. до 1745.

Бр. М. С. Д.
П.Л. “Михајло Пупин”

НЕПИСАНИ ЗАКОНИ МАСОНЕРИЈЕ

ПРИМЕРИ СТАРИХ МЕЂАША У КОЈИМА СУ НАВЕДЕНИ НЕКИ ПРИНЦИПИ, ОБИЧАЈИ И ВРЕДНОСТИ МАСОНЕРИЈЕ

Масонски МЕЂАШИ (енг: LAND-MARKS, Masonic) (Robert Macoy: General History, Cyclopedia and Dictionary of Freemasonry. New York: 1870. pages 216-227)

*

Дословно, и у генералном смислу, било што по чему се одређује граница имања. У стара времена тачна подела земље била је тема од велике важности. Камење, дрвеће и брежуљци су представљали уобичајене међаше. По јеврејском закону уклањање међаша сматрано је гнусним злочином, што се може проценити из Мојсијеве опомене: "Не помичи међе ближњега својега." (5 Мој. 19:14). Постоје разноврсна мишљења у погледу природе масонских међаша; па ипак дошло се до уверења да истински принципи који сачињавају међаше су они универзални обичаји Реда који су постепено израсли у сталне начине деловања, и првобитно установљени од стране меродавног ауторитета, у време тако давно да никавав извештај о њиховом пореклу није могуће пронаћи у записима Масонске повести, и који су сматрани суштинским за очување и интегритет институције, да би се сачувала њена чистота и спречило увођење иновација. Др Алберт Меки (Dr. Albert G. Mackey), који је посветио толико много проучавања и пажње тој теми, набраја следеће као непроменљиве Међаше Масонерије:

1.

Начини препознавања су од свих међаша најлегитимнији и најнеспорнији. Они не прихватају никакве варијације; и ако су икада били изложени измени или додацима зло таквог кршења се увек након тога јасно приказивало. Прихватање овога се може наћи у записницима последњег Масонског Конгреса у Паризу где је изнет предлог да се ови начини препознавања учине још једном универзалним - предлог који уопште не би био потребан да се интегритет овог важног међаша стриктно поштовао.

2.

Подела симболичке масонерије на три степена је међаш који је очуван боље од скоро сваког другог, мада је чак и овде злонамерни дух иновације оставио своје трагове, и разарањем свог завршног дела из трећег степена, недостатак униформности је направљен у погледу завршног учења Мајсторове наредбе; и Краљевски Свод Енглеске, Шкотске, Ирске и Америке, и "високи степени" Француске и Немачке, су сви направљени тако да се разликују у начину на који они воде неофита ка великој конзумацији читаве симболичке Масонерије. Године 1813, Велика Ложа Енглеске одбранила је овај древни међаш, свечаним озакоњењем да се Стари Ред Масонерије састојао од три степена Уведеног Шегрта, Калфе Помоћника и Мајстора Масона, укључујући и Свети Краљевски Свод. Међутим, оно разарање није никада исцељено, и тај међаш, иако признат у

свом интегритету од стране свих, и даље је подложен нарушавању.

3.

Легенда трећег степена је важан међаш, чији је интегритет добро очуван. Не постоји ниједан ритуал у Масонерији, која се практикује у било којој земљи и на било ком језику, у којем суштински елементи ове легенде нису поучавани. Поуке могу бити различите, и заиста, стално се мењају, али легенда је и даље остала суштински иста. И нужно је да буде тако, јер легенда о зидару храма сачињава саму суштину и идентитет Масонерије. Било који обред који би је искључио, истог тренутка би тим искључењем или изменом престао да буде масонски обред.

4.

Управљање Братством од стране председавајућег официра званог Велики Мајстор, који је изабран из тела Масонерије, представља четврти међаш Реда. Многе особе незнатички претпостављају да је избор Великог Мајстора спроводи као последица закона или регулативе Велике Ложе. Међутим, то није случај. Овај положај дугује своје постојање међашу Реда. Велики Мајстори се могу пронаћи у записницима наше институције много пре него што су успостављене Велике Ложе; и ако би садашњи систем законодавне власти од стране Великих Ложа морао бити укинут, Велики Мајстор би и даље био неопходан. У ствари, иако је постојао један период у писаној историји, а заиста не тако давно, када је Велика Ложа била непознат појам, никада није постојао период у којем Масонерија није имала свог Великог Мајстора.

5.

Повластица Великог Мајстора да председава на сваком скупу Реда, где год и

кад год да се тај одржава, јесте пети међаш. Следствено овом закону, изведеном из старог обичаја, а не из неке посебне законске одредбе, Велики Мајстор преузима столицу, или, како се то зове у Енглеској, "престо", на сваком заседању Велике Ложе; а такође је овлашћен и да води заседање сваке подређене ложе, на којем се нађе присутан.

6.

Повластица Великог Мајстора да додељује изузетке за давање степена у нерегуларним периодима јесте још један, и веома важан, међаш. Закон Масонерије захтева месец дана, или неки други одређени период, који треба да прође између подношења молбе и избора кандидата. Међутим, Велики Мајстор поседује моћ да уклони или изузме тај пробни рок, и да дозволи да кандидат буде одмах инициран. Он је ту повластицу поседовао заједно са свим осталим Старешинама, пре него што је уведен закон који захтева пробни рок, а пошто ниједан статут није у стању да умањи његову повластицу, он и даље задржава ту моћ, иако је старешине ложа више не поседују.

7.

Повластица Великог Мајстора да даје изузетке за отварање и држање ложа је још један међаш. Он може дати, помоћу овога, довољном броју Масона, привилегију да се окупљају и дају степене. Ложе тако установљене се зову "ложе под изузећем". Оне су строго творевине Великог Мајстора, креиране његовим ауторитетом, постоје само докле он то хоће и жели, и у сваком тренутку могу бити распуштене по његовој наредби. Оне могу трајати један дан, месец, или шест месеци; али колики год да је период њиховог трајања, оне дугују своје постојање једино милости Великог Мајстора.

8.

Повластица Великог Мајстора да прави Масоне по виђењу је међаш који је у блиској вези са претходним. Било је доста неразумевања у вези овог међаша, где је погрешно разумевање понекад водило ка порицању његовог постојања у јурисдикцијама где је Велики Мајстор био, можда, у баш то време супстанцијално спроводио ту повластицу, без најмање примедбе или супротстављања. Не претпоставља се да се Велики Мајстор може повући са неким профаним човеком у приватну собу, и тамо, без помоћи, дати му степене Масонерије. Не постоји ниједна таква повластица, па ипак многи мисле да се о томе ради у често помињаном праву за "прављење Масона по виђењу". Прави и једини начин спровођења ове повластице је следећи: Велики Мајстор позива у помоћ не мање од шест других Масона, сазива Ложу, и без икаквог претходног пробног рока, већ по виђењу кандидата, даје му степене, након чега распушта ту Ложу, и отпушта браћу. Тако сазване ложе за посебне сврхе зову се "привремене ложе". То је једини начин за који се зна да је било који Велики Мајстор у записницима институције "правио Масоне по виђењу". Ова повластица је у зависности од оне о прављењу изузетака за отварање и одржавање ложа. Ако Велики Мајстор поседује моћ давања било ком другом Масону привилегије да председава над ложама које раде под његовим изузетком, он може преузети ову привилегију председавања на самог себе; и пошто нико не може порећи његово право да опозове своје изузеће дато неком броју браће на удаљености, и да распусти Ложу по свом нахођењу, тешко се може тврдити да он не може повући своје изузеће за Ложу над којом је он лично председавао у току једног дана, и распустити ту Ложу чим се посао због којег се она окупила завршио. Прављење Масона по виђењу је једино давање степени од стране Великог Мајстора, одједном, у једној привременој Ложи, конституисаној помоћу његове

изузетне моћи за ту сврху, и над којом он председава лично.

9.

Нужност да се Масони окупљају у ложама је још један од Међаша. Не треба под тим разумети да је било који стари Међаш наредио да постоји стална организација подређених ложа која чини једну од карактеристика Масонског система онако како то данас преовладава. Међутим, Међаши Реда су увек прописивали да би Масони требали, с времена да време, да се окупљају заједно у циљу било оперативног или спекулативног рада, и да би та окупљања требала бити названа Ложама. Раније су ти скупови били импровизовани састанци сазвани ради неке посебне сврхе, и након тога распуштани, браћа су се растајала како би се поново срела у неко друго време и на другим местима, у складу са потребама и приликама. Али повеља о оснивању, правилници, стални официри и годишња задужења су савремене иновације потпуно изван Међаша, и у потпуности зависе од посебних законских уредби у сразмерно новијем периоду.

10.

Управљање Редом, када је тако окупљен у Ложу од стране Старешине и два Надзорника, је такође Међаш. Да би смо показали утицај овог старог закона, могло би се приметити, успут, да било који скуп Масона који се окупљају под било којом другом управом, на пример председника и потпредседника, не би био признат као Ложа. Присуство Старешине и два Надзорника је толико суштинска за валидну организацију једне ложе колико је то данас повеља о оснивању. Наравно, називи могу варирати у различитим језицима па се, на пример, Старешина у француској Масонерији назива "Часни", а Надзорници "Надзорници" (енглеску реч "warden" (чувар, настојник) и француску

реч "surveillant" ми преводимо на исти начин: надзорник. Прим. прев.), али официри, њихов број, овлашћења и дужности су свуда истоветни.

11.

Нужност да свака Ложа, када је сазвана, треба да буде прописно покривена, јесте важан Међаш институције, који се никада не сме занемарити. Нужност овог закона проистиче из езотеричног карактера Масонерије. Као тајној институцији, њени портали морају, наравно, бити чувани од упада профаних, и такав закон је стога морао увек бити на снази од самог почетка Реда. Зато је он с правом сврстан у древне Међаше. Служба дверника је сасвим независна од било какве посебне уредбе Велике или Подређених Ложа, мада ове могу и често прописују додатне дужности за њега, које варирају у различитим јурисдикцијама. Али, дужност чувања врата, и терања лаика и ухода, је стара дужност, која сачињава Међаш за његово управљање.

12.

Право сваког Масона да има представника на свим генералним састанцима Савеза, и да инструкује своје представнике, јесте дванаести Међаш. Раније, ти генерални састанци, који су се обично одржавали једном годишње, звали су се "Генералне Скупштине", и читавом Братству, чак и најмлађем Уведеном Шегрту, било је допуштено да присуствује. Данас се то зове "Великим Ложама", и само Старешине и Надзорници подређених ложа се позивају. Али и ови једноставно као представници њихових чланова. Изворно, сваки Масон је представљао самог себе; данас њега представљају његови официри. То је била концесија коју је Братство дало око 1717, и наравно не утиче на интегритет Међаша, пошто је принцип представљања и даље

очуван. Тај уступак је учињен само у циљу комфора.

13.

Право сваког Масона да се на одлуку своје браће донете у некој сазваној Ложи жали Великој Ложи или Генералној Скупштини Масона, јесте Међаш који је од велике суштинске вредности за очување правде, и спречавања угњетавања. Неколико модерних Великих Ложа, усвајањем регулативе да се у случајевима искључивања одлука подређених ложа не може у потпуности оповргнути приликом жалбе, нарушила је овај неспорни Међаш, као и принципе праведне владавине.

14.

Право сваког Масона да посећује и седи у свакој регуларној Ложи јесте неспорни Међаш Реда. То се зове "право посећивања". То право посећивања се увек признавало као неотуђиво право, које се примењује на сваког Масона који путује по свету. А то је зато што се ложе правилно сматрају само као одељења ради погодности једне универзалне Масонске породице. То право може, наравно, бити нарушено или изгубљено у посебним приликама због разних околности; међутим, када је пријем одбијен једном Масону на добром гласу, који куца на врата неке Ложе као посетилац, треба очекивати да неки добар и довољан разлог буде достављен за кршење онога што је генерално Масонско право, утемељено на Међашима Реда.

15.

Један од Међаша Реда је да ниједан посетилац, непознат браћи која су присутна, или неке од њих као Масон, не може ући у Ложу без пролажења испита у складу са старим обичајем. Наравно, ако је посетилац познат неком присутном брату као Масон на добром гласу, и ако тај

брат јамчи за његове квалификације, испит се може изузети, пошто се овај Међаш односи само на случајеве странаца, који не могу бити препознати сем након строге провере, одговарајућег испита или законитог обавештења.

16.

Ниједна Ложа се не сме уплитати у посао друге Ложе, нити давати степене браћи која су чланови других ложа. Ово је несумњиво један стари Међаш, заснован на сјајним принципима учтивости и братске љубазности, које су у самом темељу наше институције. Стално је изнова потврђиван узастопним законским уредбама свих Великих Ложа.

17.

Један од Међаша је да је сваки Слободни зидар подложен законима и правилницима оне Масонске јурисдикције на којој борави, чак иако није члан неке од Ложа. Неафиловање, које је само по себи једна врста Масонске увреде, не изузима Масона од Масонске јурисдикције.

18.

Извесне квалификације кандидата су изведене из Међаша Реда. Те квалификације су да би он морао бити мушкарац - не сме бити осакаћен, мора бити слободно рођен, и пунолетан. Тиме се каже да жена, богаљ, или роб, или неко рођен у ропству, је дисквалификован за иницијацију у ритуале Масонерије. Истина је да су с времена на време доношени Статути који су стављали на снагу или објашњавали ове принципе; међутим те квалификације су заиста настале из саме природе Масонске институције, и из њених симболичких учења, и увек су постојале као Међаши.

19.

Вера у постојање Бога, као Великог Архитекте Универзума, је један од најважнијих Међаша Реда. Увек се сматрало суштинским да је порицање постојања једне Врховне и Надзорне Моћи апсолутна дисквалификација за иницијацију. У аналима Реда још никада није пронађен нити би могао бити пронађен иједан случај у којем је неки признати безбожник био учињен Масоном. Сами иницијацијски обреди првог степена забрањују и онемогућавају могућност тако страшног догађаја.

20.

Као допуна овог веровања у Бога, као још један Међаш Реда, јесте веровање у ускрснуће у будући живот. Овај Међаш није толико изричито саопштен кандидату помоћу тачних речи као што је претходни; али тај наук се поучава помоћу веома разумљиве импликације, и протеже се кроз читав симболизам Реда. Веровати у Масонерију, а не веровати у ускрснуће, била би једна апсурдна аномалија, која би се једино могла оправдати размишљањем, да онај који је тако побркао своју веру са скептицизмом јесте толика незналица о значењу обе теорије да не поседује рационалан темељ за знање било које од њих.

21.

Међаш је да ће "Књига Закона" сачињавати неизоставни део намештаја сваке Ложе. Промисљено кажем Књига Закона, зато што није апсолутно потребно да свуда буде коришћен Стари и Нови Завет. "Књига Закона" представља онај свитак за који се, по религији одређене земље, верује да садржи откривену вољу Великог Архитекте Свемира. Отуда, у свим ложама у Хришћанским земљама, Књига Закона се састоји од Старог и Новог Завета; у земљама где је Јудаизам преовлађујућа вера, довољан би био само

Стари Завет; а у Мухамеданским земљама, Куран би се могао ставити на то место. Масонерија не покушава да се уплиће у посебна религијска веровања својих ученика, сем дотле да се то односи на веровање у постојање Бога, и онога што нужно проистиче из тог веровања. За спекулативног Масона Књига Закона је његова духовна цртаћа табла; без ње он не може да ради; за што год да он верује да представља откривену вољу Великог Архитекте сачињава за њега ту духовну цртаћу таблу, и мора увек бити испред њега у његовим сатима спекулативног рада, како би била правило и водич за његово понашање. Стога, овај Међаш захтева да Књига Закона, религиозни законик неке врсте, у смислу примера откривене воље Бога, сачињава суштински део намештаја сваке Ложе.

22.

Једнакост свих Масона је још један од Међаша Реда. Та једнакост се не односи на било какво рушење оних градација чина које су уведене на основу обичаја друштва. Монарх, племић, или господин има право на сав утицај, и прима свако поштовање које с правом припада његовом узвишеном положају. Међутим, доктрина Масонске једнакости подразумева да се ми, као деца једног великог Оца, срећемо у Ложи на либели - да на тој либели сви ми путујемо ка једно предодређеном циљу - да ће у Ложи истинска заслуга добити више поштовања него неограничено богатство, и да би само врлина и знање требали бити основа за сваку Масонску почасти, и бити награђени пре свега другог. Када се радови у Ложи заврше, и браћа се повуку из њиховог мирног уточишта, да се поново помешају са светом, свако ће онда поново попримити онај друштвени положај, и уживати привилегије тог ранга, за које му обичаји друштва дају право.

23.

Тајност институције је још један, и то најважнији, Међаш. Постоји извесна тешкоћа у прецизном дефинисању шта се мисли под "тајним друштвом". Ако тај термин упућује, као што би можда у строгом логичком језику требао, на она удружења чији су планови сакривени од очију јавности, и чији су чланови непознати, који остварују своје циљеве у тами, и чија се деловања пажљиво скривају од јавног погледа - дефиниција која ће бити прикладна за многе политичке клубове и револуционарна удружења у деспотским земљама, у којима се реформа, ако се уопште и може бити остварена, мора бити остварена у тајности - онда је јасно да Слободно зидарство није тајно друштво. Њен план не само да је јавно прокламован, него је хваљен од стране његових ученика као нешто чему се треба дивити - његови ученици су познати, јер се чланство у њему сматра чашћу којој треба жудети - оно ради за резултат о којем се хвали - цивилизовање и профићење човека, поправљање његовог стања, и побољшање његових манира. Међутим, ако се под тајним друштвом мисли - а то је најпопуларније разумевање тог термина - на друштво у којем постоји извесна количина знања, било да је то о методима препознавања, или о легендарним и традиционалним учењима, које се саопштава само онима који су прошли кроз установљени облик иницијације, чија је форма такође сакривена или езотерична, онда је у том смислу Слободно зидарство без икакве сумње тајно друштво. Тај облик тајности је облик који је нераздвојив од њега, постоји са њим од самог његовог почетка, и зајамчен му је помоћу његових старих Међаша. Ако би се лишило свог тајног карактера, изгубило би свој идентитет, и престало би бити Слободно зидарство. Стога, какви год би приговори могли бити упућени институцији, на рачун њене тајности, и колико год да су нека невешта браћа била вољна у временима искушења, из користи, да га лише његовог тајног карактера, то никада неће бити

могуће, чак и када овај Међаш не би стајао пред нама као једна непремостива препрека зато што би таква промена његовог карактера представљала друштвено самоубиство, и смрт Реда би уследила након озакоњења његовог разоткривања. Слободно зидарство је, као тајно удружење, живело непромењено вековима - као јавно друштво оно не би трајало ни толико година.

24.

Утемељење спекулативне науке на једној оперативној уметности, и симболичка употреба и објашњење термина те уметности, у циљу религијског или етичког подучавања, сачињавају још један Међаш Реда. Соломонов Храм је био колевка ове институције, и, отуда, референца на оперативно Зидарство, која је сазидала то величанствено здање, на материјале и алате који су коришћени при његовој градњи, су све меродавни и суштински делове система Слободног зидарства, који се не би могли одузети од њега а да не дође до потпуног уништења читавог идентитета Реда. Дакле, сви сразмерно модерни ритуали Масонерије, колико год да се они разликовали у другим погледима, религиозно чувају ову историју храма и ове оперативне елементе, као основу свих њихових модификација Масонског система.

25.

Последњи и крунски Међаш од свих је да се ови Међаши никада не смеју мењати. Ништа се не сме одузети од њих - ништа им се не сме додавати - ни најмања модификација се не сме извршити на њима. Пошто смо их примили од наших претходника, обавезани смо најсвечанијим заветима дужности да их пренесемо нашим наследницима. Ниједна јота нити један наслов ових неписаних закона не сме бити укинут; јер, у погледу њих, ми не само да смо вољни, него принуђени да

усвојимо језик упорних старих барона Енглеске - "nolumus leges mutari" (не желимо да се закони мењају).

*

Др. Оливер, од кога ниједан Масонски писац није више квалификован да да исправно мишљење о овој важној теми, пружа нам следеће као Међаше Слободног зидарства:

У одсуству позитивног доказа настојаћемо да утврдимо, на ауторитету старих докумената, шта је Ред сматрао Међашима у најранијем периоду писаних записа, онако како су они сакупљени и пренети нама у Предавањима која су коришћена током последњег столећа.

1.

Отварање и Затварање Ложе. – Да почнемо од почетка: Отварање и затварање Ложе укључује многе важне Међаше који су апсолутно неизоставни за интегритет Реда. На пример, ако би Ложа била отворена без присуства прописаног броја браће; или од стране било кога другог сем одговарајућих официра, и без пратње помоћу прописаних батерија или извештаја; ако би ова суштинска церемонија била изведена без набрајања главних и помоћних официра, заједно са описом неких од њихових дужности, и укључивало референцу на главне стране света; ако би то било урађено у непокривеној Ложи, или без браће која се представљају у Реду као Масони; или ако би свечана инвокација Великог Архитекте Свемира била изостављена; онда би такав састанак изгубио карактер Масонске Ложе, њени радови би били незаконити, и та браћа би била подложна оптужби за нерегуларност и кршење установљених Међаша. На затварању Ложе, сличне церемоније су нам пренете из најдревнијих времена, а њихово поштовање придаје радовима озбиљност и декор; све док се чланови коначно не отпусте са опоменом

на верност - што је непроменљиви Међаш - и разиђу у миру, слози и братској љубави.

2.

Састајање на Либели и Растајање на Угаонику. – Овај Међаш је био првобитно уведен у предавања (лекције), да покаже да Ред, иако неоспорно заснован на принципу једнакости, није поборник оне врсте комунизма који би уништио друштвени поредак, изједначио имовину и свео друштво на прост ниво примитивне државе. Нити њени чланови ишчекују период који је тако жарко желео маркиз Кондорсе (Condorcet), "када ће сунце засијати никоме другоме већ само слободним људима; када човек неће признавати ниједног другог господара до свој разум; када свештеници, заједно са њиховим глупим и лицемерним агентима, неће више постојати сем у историји или на позорници". Само када је Ложа отворена браћа су једнака, без икакве референце на различитост положаја; и током поступка предавања лекција, свако носи терет који му је доделио Старешина за унапређење оног заједничког циља стицања знања. Јер, саставши се на либели, они се растају на угаонику.

3.

О Кандидатима. – Проучавањем Међаша, марљиви брат ће стећи тачно знање о границама којима његова испитивања треба да буду ограничена. А због недостатка неког таквог почетног тренинга, многи ревносни Масони су напустили Ред у очајању. Постоји једно правило у погледу кандидата које би сваки брат морао јасно разумети, као један неотуђиви Међаш Масонерије: да нико не сме, ни под којим околностима, позвати свог пријатеља да постане Масон, зато што би разочарани кандидат тада имао у својој моћи да каже да је био намамљен у Ред како би платио улазнину; што би Реду

донело скандал, а не корист. Свака особа која понуди себе за иницијацију јесте, због тога, обавезна да по једном другом строгом Међашу, којем је Велика Ложа Енглеске доделила ауторитет закона, свечано изјави да није била заведена наговарањем пријатеља, или било каквим користољубивим или другим недостојним мотивом; и да је његов захтев за пријем учињен због повољног мишљења о институцији, и из жеље за знањем. Дакле, речено прелепим језиком из лекција знања, он мора слободно и добровољно замолити, ако жели да добије; тражити, како би нашао; и куцати, ако жели да се врата Масонерије отворе за његов пријем у Ред.

4.

Пријем Кандидата. – Да би се спречило да разочарања ове врсте постану честа појава, један други Међаш налаже браћи једне Ложе да поступају са великом пажњом код пријема кандидата, вршењем строге испитивања, пре него дође до балотирања, у карактер који они уживају код својих суседа и пријатеља. То се може утврдити са довољном тачношћу помоћу брижљивог испитивања њиховог ранијег живота, и сведочења оних са којима су они били повезани у пословима или обичном дружењу. Најстарији Међаши за које ми знамо одређују да "син роба (кмета) не сме бити примљен као шегрт, како његово увођење у Ложу не би изазвало незадовољство међу браћом"; и да кандидат мора бити доброг морала, без мана, и да може потпуно и правилно користити своје удове; јер "осакаћен човек", како то Конституције Јорка кажу, "не може учинити Реду никакво добро". Уз помоћ ових јасних и простих упутстава, придодатих другима које су сукцесивно прописивале Спекулативне Велике Ложе, никаква тешкоћа се не може појавити код процењивања квалификација кандидата за иницијацију.

5.

Балотажа. – Свака могућност се допушта за чињење неопходних испита. Закони и Међаши једнако прописују да, пре него што кандидат може бити примљен, он мора бити предложен у отвореној Ложи, и напомена у том циљу послужена на сваког појединачног члана у следећем сазиву, са његовим именом, занимањем, и местом боравишта, јасно наведеним. И да се да довољно времена за смотрено истраживање, балотажа се не може законито спровести, сем у нужним случајевима, до следећег редовног заседања ложе; када, ако је одобрено, кандидат може примити први степен; пошто се претпоставља да је сваки брат, пре него што убележи свој глас, извршио одговарајућу истрагу, и да је потпуно задовољан да кандидат поседује неопходне квалификације да постане добар и достојан Масон.

6.

Припрема. – Свака постојећа институција се разликује по некој уводној церемонији пријема који је недоступан онима који нису у стању да успоставе неоспорно право да учествују у њеним привилегијама. Одобреном кандидату за Слободно зидарство који је тражио у свом уму и питао свог пријатеља, оно је спремно да отвори своја затворена врата и да му обелодани тајне. Ту припрему прате церемоније које, површно мислиоцу, могу изгледати као тричарије и неугледне, иако оне обухватају низ референци на неке суптилне ствари, које сачињавају саму суштину институције, и доприносе њеној стабилности и трајној корисности, ако је, у складу са саветом Св. Павла, све урађено ваљано и по Реду. Међутим, церемоније, узете посебно, су од мале вредности, изузев што оне дају свој прилог у утискивању на ум научне лепоте и моралне истине. А то је посебна карактеристика Слободног зидарства, која, мада су његови ритуали и обичаји намерно

компликовани кроз читав редовни ток његових узастопних степени, не садржи ни једну једину церемонију која је лишена интелектуалног побољшања; јер све оне носе непосредну референцу на неке древне праксе забележене у Књизи која је увек раширена на пиједесталу на Истоку.

7.

Знак. – У ложама прошлог века, неке ситне варијације су постојале у распореду за време процеса иницијације; јер потпуна истообразност, ма како пожељна, није била постигнута. Овде их објашњавати било би сувишно, и вероватно не баш мудро. Довољно је рећи да се у неким ложама уручење регалија дешава пре него што се кандидату повере одређене тајне степена, док друге практикују формулу сличну оној која је прописана приликом Уједињења 1813. године. Први надзорник спроводи ту дужност, и препоручује кандидату да носи кецељу као знак невиности и спону пријатељства, са потпуним уверењем да ако он никада не осрамоти тај знак, тај никада неће осрамотити њега. Постоје и други елементарни Међаши уграђени у иницијацију, али они су тако добро познати и опште прихваћени да скоро и није потребно да се набрајају, а још мање да се залази у детаље посебног приказа, који би, у ствари, био неовлашћен, и чинио би, ако не законску увреду против Конституција Масонерије, а оно барем морално огрешење о дату заклетву.

8.

Тестови Ревности. – Сваки кандидат би на својој иницијацији морао пажљиво уочити специфичности те церемоније; и ако би се десило да ту има неких ствари које се њему услед неискуства чине непотребним, и оних које он не може тачно разумети, он може замислити да је то у границама вероватноће да ће му бити поверено задовољавајуће објашњење. Јер

тешко би се могло претпоставити, чак и од стране најограниченијег интелекта, да би се у деветнаестом веку образовани људи окупљали периодично да би траћили своје време на некорисне дискусије; да заложу своја имена како би пропагирани измишљотине, или да би се упуштали у послове који не воде никаквом позитивном резултату. Нека кандидат употреби средства која су му на располагању да уклони све лажне утиске, путем проучавања његове основне вежбе - тестова првог степена, који су прописани од стране ауторитета многих Великих Ложа - а требали би бити код свих - као доказ његове ревности, и жеље за знањем; пошто су они намењени да пренесу неки припремни увид у наш алегорички систем.

*

Дон Сајмонс (John W. Simons), у свом извршном и популарном делу на тему "Принципи и пракса масонског права" (Principles and Practice of Masonic Jurisprudence), нуди следеће као Међаше Масонерије, у правом смислу те речи:

1. Вера у постојање једног Врховног Бића, и у бесмртност душе.
2. Да је морални закон, који утвђује у главу, између осталог, доброту и поштење, марљивост и разборитост, правило и водич сваког Масона.
3. Поштовање и покорвање грађанском закону земље, и Масонским правилима јурисдикције у којој Масон борави.
4. Да новопримљени Масони морају бити слободни, пунолетни, и телесно здрави и читави у време пријема.
5. Начини препознавања, и, генерално, ритуали и церемоније три степена Старог Зидарског Заната.
6. Да се никаква жалба не може поднети Ложи, на одлуку Старешине, или Надзорника који заузима то место у случају његовог одсуства.
7. Да нико не може постати Старешина једне Признате Ложе ако није био постављен и служио једну годину као Надзорник.
8. Да када човек постане Масон, он не само да стиче чланство у тој посебној Ложи која га је примила, већ, у општем смислу, он постаје члан читаве Масонске породице; и стога он има право да посети, масонски, сваку регуларну Ложу, сем онда ако би таква посета могла пореметити хармонију или прекинути рад Ложе коју он намерава посетити.
9. Повластица Великог Мајстора да председава сваким скупом Реда, у његовој јурисдикцији, да чини Масоне по виђењу у некој регуларној Ложи, и да даје одобрења за формирање нових ложа.
10. Да нико не може бити учињен Масоном, сем у некој регуларној Ложи, прописно сазваној, након молбе и прихватања путем једногласне балотаже, изузев у случају када га учини по виђењу Велики Мајстор.
11. Да је балотирање за кандидате строга и неповредива тајна.
12. Да Ложа не може извести пред суд свог Старешину.
13. Да је сваки Масон подложен законима и правилима јурисдикције у којој борави, чак и ако је члан неке посебне ложе у некој другој јурисдикцији.
14. Право Реда у целини да буде представљен у Великој Ложи, и да

даје инструкције својим представницима.

15. Да општи циљ и облик друштва, који су нам пренели наши очеви, очувамо нетакнутим, и пренесемо нашим наследницима заувек.

*

Брат Роберт Морис (Rob. Morris), у својој књизи "Кодекс масонског закона" (Code of Masonic Law), изводи ове границе, ознаке дистинкције, или прастаре законе, као непроменљиве међаше:

1. Масонски Међаше су непроменљиви и налогодавни.
2. Масонерија је систем, који на симболички начин подучава побожности, моралности, науци, доброти и само-дисциплини.
3. Божји Закон је правило и граница Масонерије.
4. Грађански закон, све дотле док је у сагласности са Божанским, јесте обавезан за све Масоне.
5. Масонска Ложа и Масонска институција су једно и нераздвојиве.
6. Масонске квалификације узимају у обзир менталну, моралну и физичку природу човека.
7. Лична вредност и заслуга су основа званичне (службене) вредности и заслуге.
8. Званичне дужности Масонерије су езотеричне.
9. Избор Масонског материјала и општи радови Масонског Реда су егзотерични.
10. Одликовања Масонерије су

захвалност Реда и одобрење Бога.

11. Масонско напредовање, како лично тако и званично, иде по степенима.
12. Велики Мајстор може имати Заменика.
13. Глава Ложе је Старешина, кога је Ред прописно изабрао.
14. Посредници комуникације између главе и тела Ложе јесу Надзорници, које је Ред прописно изабрао.
15. Послушност Старешини и Надзорницима је обавеза за чланове.
16. Тајност је суштински важан елемент Масонерије.
17. Велика Ложа је највиша инстанца у својој јурисдикцији, и контролише како подређене ложе тако и појединачне Масоне, али увек у складу са Старим Међашима.

*

Конституција Велике Ложе Њујорка на јасан и сажет начин поставља следеће као Међаше Реда:

1. Да вера у Врховно Биће, "Великог Архитекту Свемира", који кажњава порок и награђује врлину, представља нужан предуслов за пријем у Масонерију.
2. Да морални закон који утувљује у главу доброту и поштење, марљивост и разборитост, и покорност закону и грађанској власти, јесте правило и водич за сваког Масона, за које се захтева строго пристајање.
3. Да покорност Масонском закону и ауторитету, будући да је доброво-

- лно преузета, представља трајну обавезу, од које се може ослободити једино одлуком највише власти у Масонерији.
4. Да су ритуали и церемоније (који укључују *неписани језик*) право система Старог Јорк обреда, а који сачињавају део система Масонерије, непроменљиви, и да није у моћи ниједног човека, нити групе људи, да чини иновације у њима.
  5. Да су свађе и парнице међу браћом противни законима и правилима Масонерије.
  6. Да захтева доброту (милосрдну помоћ) представља право Масона, његове удовице и сирочади, када су сиромашни и без основних средстава за живот, а дужност његовог богатијег брата да је искаже.
  7. Да је Масонско упутство, попут доброте, реципрочно право и дужност Масона.
  8. Да је право посете, у масонском смислу, апсолутно право, али може бити осујећено или ограничено посебним прописима.
  9. Да људи учињени Масонима морају имати барем двадесет-једну годину живота, да су рођени слободни, са добром препоруком, здрави и читави, да нису деформисани или обogaљени, да то није жена, нити евнух.
  10. Да нико не може бити учињен Масоном изузев у једној законитој Ложи, прописно сазваној, која ради (сем у случају када је сазове Велики Мајстор по виђењу) на основу неспорне Повеље или Допуштења, и на месту које је у њој наведено.
  11. Да Велики Мајстор може стварати Масоне по виђењу, лично, и у законитој Ложи, и може дати допуштење некој Ложи, за ту исту сврху; међутим, у свим другим случајевима кандидат мора бити предложен у једној отвореној Ложи, на редовном састанку, и може бити прихваћен само на неком наредном редовном састанку, након прегледа тајне балотаже, и једногласног гласања, и мора платити одређену фиксну цену пре пријема.
  12. Да је балотажа за кандидате или за чланство строго и неповредиво тајна.
  13. Да молба за постајање Масоном, након што је прочитана и евидентирана, не може бити повучена, већ се по њој мора поступити према извештају комисије и балотаже.
  14. Да је балотажа за сваки степен посебно непорециво право, када се захтева.
  15. Да иницијација чини човека Масоном; међутим он мора добити степен Мајстора Масона, и потписати Статут, да би постао члан Ложе.
  16. Да је дужност сваког Мајстора Масона да буде користан члан Ложе.
  17. Да је Ложа која ради под допуштењем само привремено и непотпуно тело, и нема право да има представника у Великој Ложи, а они који раде у њој не губе своје чланство тиме у некој другој Ложи, све док то траје, већ је то чланство само тиме суспендовано.
  18. Да Старешина и Надзорници сваке Ложе која има повељу за рад, морају бити бирани сваке године од стране својих чланова, и када

- буду постављени не могу отказати своје службе током периода за који су изабрани; и да су, по правилу, и непорециво, представници у, и чланови Велике Ложе; а у случају да они не присуствују Великој Ложи Ложа може одредити заменика да је представља у Великој Ложи, који ће у том случају имати три гласа.
19. Да нико не може бити изабран за Старешину једне чартероване Ложе (изузев на њеном првом бирању) сем Мајстора Масона који је служио као Надзорник.
  20. Да се не може упутити никаква жалба Ложи на одлуку Старешине, или Надзорника који заузима његово место ако је Старешина одсутан.
  21. Да сваком Масону морају судити њему равни; и стога Старешини не може судити његова Ложа.
  22. Да масонски односи са нерегуларним или избаченим Масоном чини прекршај дужности, и повреду масонског закона.
  23. Да обнављање привилегија у Масонерији од стране Велике Ложе не обнавља чланство у некој Подређеној Ложи.
  24. Да је Масон који није члан ниједне Ложе и даље подложен дисциплинској власти Масонерије.
  25. Да се дисциплинска власт не може спровести због нарушавања моралног закона (као одвојеног од закона земље) све док прекршилац није био три пута опоменут од стране Старешине или Надзорника Ложе.
  26. Да ако Ложа не успе да се окупи ниједном у току године, то доводи до губитка Повеле.
  27. Да је дужност, а исто тако и право, сваке чартероване Ложе да има представника у Великој Ложи на њеној Годишњој Скупштини.
  28. Да Велика Ложа има врховну и искључиву јурисдикцију, у оквиру своје територије, над свим стварима Древне Занатске Масонерије.
  29. Да не постоји жалба на одлуку Великог Мајстора на Истоку, нити његовог Заменика или Надзорника који заузимају то место у случају његовог одсуства.
  30. Да је служба Великог Мајстора увек изборна, и требало би да се врши годишње од стране Велике Ложе.
  31. Да се Велика Ложа, коју чине њени Официри и Делегати, мора састати барем једном годишње ради консултација и рада у интересу Братства у својој јурисдикцији.
- *
- Поред ових, постоје разни међаши, који сачињавају оквир управљања Братством; и неопходно испуњавање разних дужности и односа настаје из њих; а такође и оне ствари које регулишу и прате церемоније и рад Масонерије, које није примерено записивати; и разне друге дужности и права које су детаљније изложене у "Старим Дужностима", које су део Конституције Слободних зидара.
- *
- Др Мичел (Mitchell) у својој "Историји слободног зидарства" (History of Freemasonry), образлаже тему Међаша на следећи концизан начин:
- "Међаши Масонерије су они прастари закони који су преношени из века у век, са*

генерације на генерацију, за које нико не зна одакле потичу, и нико нема право да их измени или мења, него су сви Масони обавезани њиховим честитим и слободоумним садржајем. Састоје се од писаних и немисаних темељних закона тог друштва. Неписани Међаши обухватају све оне суштинске ритуале и учења отворене ложе, а који се не могу научити нигде другде. Писаних Међаша има шест на броју, и могу се пронаћи под насловом "Старе дужности слободног зидара", први пут објављеним 1723. године, по наређењу Велике Ложе Енглеске."

*

Брат Лук Локвуд (Luke A. Lockwood), у свом делу под насловом "Масонско право и пракса" (Masonic Law and Practice) даје следеће као Међаше:

1. Веревање у постојање једног Врховног Бића, у неко откровење његове воље, у ускрснуће тела и у бесмртност душе.
2. Заклетве и начини препознавања, и легенда трећег степена.
3. Усађивање моралних врлина, добротности и учења природне религије, помоћу симбола изведених из Храма Краља Соломона и његове традиције, и из навика и обичаја који су постојали, као и алата и материјала коришћених у његовој изградњи.
4. Да Масони морају поштовати морални закон и власт земље у којој живе.
5. Да Велики Мајстор представља старешину Реда.
6. Да Старешина председава Ложом.
7. Да је Велика Ложа врховно владајуће тело у оквиру своје територијалне јурисдикције.
8. Да свака Ложа поседује неоспорно право да буде представљена у Великој Ложи са своја три прва официра, или њихових заменика.
9. Да свака Ложа поседује моћ да иницира Масоне, и да администрира своје властите приватне послове.
10. Да сваки кандидат мора бити мушкарац, пунолетан, рођен од слободних родитеља, без ограничења слободе, и здрав и читав како би то човек и требао бити.
11. Да се ниједан кандидат не може примити сем путем једногласне балотаже, након прописног обавештења о његовој молби и прописне провере његових квалификација.
12. Да је балотажа неоспорно тајна.
13. Да су сви Масони, као такви, међусобно једнаки.
14. Да су све Ложе међусобно једнаке.
15. Да су све Велике Ложе међусобно једнаке.
16. Да нико не може бити постављен за Старешину Ложе ако није био Претходни Надзорник, изузев по посебном одобрењу Великог Мајстора.
17. Да се обавезе, начини препознавања, и форме и церемоније приказане у преношењу степена сматрају тајном.
18. Да се никакве иновације не могу чинити у систему Масонерије.
19. Да су Стари Међаши Врховни Закон, и не смеју се мењати нити опозивати.

*

Покојни брат Чарлс Скот (Charles Scott), у делу "Угаони камен масонског свода" (The Keystone of the Masonic Arch), овако расправља о карактеру Међаша:

"Наши стари су придавали велику вредност међашима или границама свог имања. Брисање или уклањање неког од њих сматрано је тешком увредом. **** Чак и међу паганима међаш је био свети - толико свети да су га они учинили божанством. **** 'Синови Светлости' имају своје међаше; и они могу тако јасно бити оцртани да се пријатељ може увек разликовати од непријатеља. Боље мишљење је да су ритуали, форме или церемоније убројане у наше међаше; такође наши универзални или општи закони. Ови закони не смеју бити повучени нити модификовани, и они су, или би требали бити, исти у свакој Ложи. Сваки покушај да се они опозову или промене представљао би нарушавање Масонске вере; јер то је темељни принцип наше древне конституције да се никакве иновације не могу правити у систему Масонерије, и сваки члан Братства је религиозно обавезан да их поштује и спроводи."

Очување садашњег положаја нашег реда; обезбеђење његовог интензивног постојања и проширење његових благодати, увелико зависи од будности којом мотримо над његовим стварима и средствима употребљеним за очување његових Старих Међаша од иновације, и његових принципа од корупције.

Брат М.М. 33^о
Ложа: „Братство“
Оријент: Шабач
В.Н.Л.С.